

Kur'ân-ı Kerim'i okuma adabı

İstanbul'dan/ okuyucumuz: "Kur'ân-ı Kerim okurken nelere dikkat etmeliyiz?"

Gazetemiz Yeni Asya, Ramazan ayına Kur'ân-ı Kerim vererek giriyor. Kur'ân ayında Kur'ân-ı Kerim hediyesi çok anlamlı. Ayın ruhuna uygun. Okuyucularımıza bol feyizli ve bereketli günler dilerken; bu feyiz ve bereketten mümkün merteye etrafımızdaki güzel insanları da haberdar etmemizde fayda var. Bunu bir vazife bilelim. Çünkü güzel şey paylaşılır. Gazetemize de bu güzel hediyesi için içten teşekkürler.

Kur'ân-ı Kerim'i okuma âdâbını şöyle sıralamak mümkündür:

1- Kur'ân'ı mümkün merteye yüzünden okumalıdır. Ezberimizde olan âyet ve sûreleri de yüzünden okumak ezbere okumaktan daha efdaldir.

Peygamber Efendimiz (asm): "Gözlerinize ibadetten nasibini veriniz" buyurmuştu. Ashab-ı Kiram:

"Gözlerin nasibi nedir yâ Resûlallah?" dediler. Allah Resûlü (asm):

"Mushaf'a bakmak, âyetleri üzerinde tefekkür etmek ve inceliklerinden ibret almaktır" buyurdu.¹

2- Kur'ân-ı Kerim'i derin bir tefekkür içinde okumak ve okurken kendimizi Allah'a muhatap bilmek.

İbn-i Mes'ud (ra) anlatıyor: Resûlullah (asm) bana hitaben:

"Bana Kur'ân oku!" buyurdu. Ben:

"Yâ Resûlallah! Kur'ân sana indirildiği halde, sana Kur'ân'ı ben mi okuyacağım?" dedim.

Allah Resûlü (asm):

"Ben Kur'ân'ı kendimden başka birisinden dinlemeyi hakikaten severim" buyurdu. Bunun üzerine, Resûl-i Ekrem'e (asm) Nisâ Sûresi'nden okumaya başladım. Nihâyet; "Her ümmetten birer şahit getirdiğimiz ve ey Muhammed, onların üzerlerine de seni şahit olarak getirdiğimiz zaman onların hâli nice olur?"² âyetine geldiğimde, Resûl-i

Ekrem Efendimiz (asm):

“Şimdilik yeter!” buyurdu. Dönüp baktığımda, bir de ne göreyim, Resûl-i Ekrem Efendimiz’in (asm) iki gözünden yaşlar akıyordu.³

3-Kur’ân’ı huşû ve ürperti içinde okumak, dinlemek ve onu anlamak için susarak tüm dikkatlerimizi ona vermek. Cenâb-ı Hak: “Kur’ân okunduğu zaman onu dinleyin ve susun ki, merhamet olunasınız”⁴ buyurur.

4- Kur’ân’ı abdestli olarak okumak.

5- Kur’ân’ı sesli veya sessiz okuyabiliriz; ama onu muhakkak dilimizle okumalıyız. Yalnız göz ile takip etmek tam bir okuma sayılmaz. Nitekim Peygamber Efendimiz (asm) Kur’ân’ı bazen yüksek sesle, bazen de kısık sesle okurdu. ⁵

6- Kur’ân’ı, gereği ile amel etmek için okumak. Peygamber Efendimiz’in (asm); “Onlar Kur’ân okurlar; fakat okudukları boğazlarından aşağıya geçmez”⁶ sözündeki sitemden kaçmalıdır.

7- Kur’ân’ı isteyerek ve sırf Allah rızâsı için okumak. Usanıncaya kadar okumaktan kaçınmalı; yorulduğunda dinlenmeli, sonra tekrar okumalıdır. Peygamber Efendimiz (asm) “Kur’ân ile kalpleriniz birleştikçe onu okuyunuz. Kalben ondan ayrıldığınızda (yorulduğunuzda) okumayı bırakınız”⁷ buyurmuştur.

8- Kur’ân’ı ücretle okumamalı ve ücretle okutmamalıdır. Peygamber Efendimiz (asm): “Kur’ân’ı okuyunuz ve onu menfaat vesilesi yapmayınız”⁸ buyurmuştur.

9- Kur’ân’ı mümkün mertebe güzel sesle okumalıdır. Peygamber Efendimiz (asm): “Kur’ân’ı sesinizle süsleyiniz”⁹ buyurmuştur.

10- Kur’ân’dan ezberimizde bulunan âyet ve sûreleri unutmamak için belirli aralıklarla tekrar etmeyi ihmal etmemeliyiz.

Özetlemek gerekirse; Kur’ân’a hiçbir yöneliş ve hiçbir teveccüh istifâdesiz ve feyizsiz kalmaz. Yeter ki, okuduğumuz Kur’ân olsun! Fakat en istifâdeli ve en feyizli okuyuş, mümkün olan bütün duygularımıza âdetâ emzirerek okumaktır. Hem göz ile, hem dil ile, hem işiterek, hem dokunarak, hem tefekkür ederek, hem düşünerek, hem ibret alarak, hem Allah’ın huzurunda olduğumuzun idrâkiyle Allah’ın vahyine kendimizi muhatap bilerek, hem korkarak, hem ümit duyarak, hem zevkle, hem haşyetle, hem huşû ile; Bedüzzaman Hazretlerinin ifâdesiyle, okuduğumuz satırların Peygamber Efendimiz’in (asm) mübârek dudaklarından çıktığını işitircesine; yahut Hazret-i Cebrâil’in (as) Allah Resûlüne (asm) tebliğ edişini duyarcasına; veya Allah’ın (cc)

Hazret-i Cebrâil'e (as) tâlim edişini hissedercesine okumak veya dinlemek hiç şüphesiz istifâdeyi ve feyzi artıracak okuyuş ve duyuş halleridir.10

Cenâb-ı Hak içinde bulunduğumuz aylarda yeryüzüne indirdiği sonsuz rahmet hürmetine, cümle ehl-i îmânın ve bizim Kur'ân'ın feyzinden ve istifâdesinden hissemizi ziyâde kılsın. Âmin.

Dipnotlar:

- 1- Umdetü'l-Kârî, 9/336;
- 2- Nisâ Sûresi, 4/41;
- 3- R. Sâlihîn, 1005;
- 4- A'râf Sûresi, 7/204;
- 5- Ebû Dâvûd, 1/305;
- 6- Buhârî, 6/115;
- 7- Buhârî, 6/114;
- 8- Ahmed bin Hanbel, Müsned, 3/428;
- 9- Nesâî, 2/139;
- 10- Mesnevî-i Nûriye, s. 120